

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

ISTARSKI DEMOKRATSKI SABOR (IDS)

Zagreb, lipanj 2008.

SADRŽAJ

stranica

I.	REVIZIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I POSLOVANJA ZA 2007.	2
1.	PRAVNA REGULATIVA	2
2.	DJELOKRUG RADA I UNUTARNJE USTROJSTVO	2
3.	RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE I PLANIRANJE	4
3.1.	Financijski plan i program rada	4
3.2.	Poslovne knjige	4
3.3.	Sustav unutarnjih kontrola	7
3.4.	Financijski izvještaji	7
3.5.	Popis imovine i obveza	9
3.6.	Potraživanja i obveze	9
4.	NOVČANA SREDSTVA	10
5.	PRIHODI	10
5.1.	Prihodi iz proračuna	11
5.2.	Prihodi od članarina	12
5.3.	Drugi prihodi	12
6.	RASHODI	13
6.1.	Materijalni rashodi	14
6.2.	Rashodi za usluge	15
6.3.	Rashodi za zaposlene	17
6.4.	Rashodi poslovanja	18
6.5.	Rashodi za investicije	19
6.6.	Drugi rashodi	19
7.	NALAZ	20
II.	MIŠLJENJE	25

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/08-01/197

Urbroj: 613-02-03-08-3

Zagreb, 18. lipnja 2008.

IZVJEŠĆE O
OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I POSLOVANJA
ISTARSKOG DEMOKRATSKOG SABORA (IDS) ZA 2007.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst i 177/04) te odredbe članka 17. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih listi i kandidata (Narodne novine 1/07) obavljena je revizija poslovanja Istarskog demokratskog sabora-IDS (dalje u tekstu: Stranka), za 2007.

Revizija je obavljena u razdoblju od 7. travnja 2008. do 18. lipnja 2008.

Postupak revizije proveden je u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI revizijski standardi (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja za 2007,
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko-računovodstveno poslovanje,
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda,
- provjeriti pravilnost izvršenja rashoda odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

I. REVIZIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I POSLOVANJA ZA 2007.

Revizija poslovanja Stranke za 2007. obuhvaća razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2007.

1. PRAVNA REGULATIVA

Poslovanje političke stranke uređuju sljedeći propisi:

- Zakon o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07),
- Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98 i 36/01),
- Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 177/04),
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 48/04, 82/04, 90/05 i 76/07),
- Zakon o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 69/03 i 19/07),
- Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 112/93 i 10/08),
- Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (Narodne novine 26/07),
- Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 95/05),
- Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine 60/96, 113/97, 7/99, 112/99, 119/99, 44/00, 63/00, 80/00, 109/00, 54/01, 58/03, 198/03, 55/04, 77/04, 153/05 i 79/07),
- Pravilnik o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija (Narodne novine 20/94 i 40/94), te
- drugi propisi.

2. DJELOKRUG RADA I UNUTARNJE USTROJSTVO

Prema izvratku iz registra političkih stranaka Središnjeg državnog ureda za upravu (od 22. listopada 2007.), Stranka je upisana u registar 19. veljače 1990. pod brojem 14. Sjedište Stranke je u Puli, Splitska 3. Rješenjem kojim se odobrava upis utvrđeno je da je osnivačka skupština održana 14. veljače 1990., kada je i donesen Statut.

Statut je donio Sabor Stranke u ožujku 2003., prema odredbama Zakona o političkim strankama. Statutom je određeno članstvo i unutarnje ustrojstvo, te tijela Stranke (Sabor, Savjet, Predsjedništvo i Predsjednik). Sabor čine članovi Savjeta, članovi Garantnog odbora i fiducijari izabrani na skupštinama podružnica čiji se broj određuje odlukom Savjeta Stranke. Tajništvo je izvršno tijelo Stranke. Također utvrđeni su odnosi između tijela, način izbora i trajanja mandata, zastupnici i vijećnici, te imovina i poslovanje Stranke. U prijelaznim i završnim odredbama Statuta određeno je da Sabor može odlučiti o prestanku djelovanja Stranke dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja članova. U slučaju prestanka djelovanja Stranke, imovina pripada Istarskoj županiji.

Član Stranke ne može biti član druge političke stranke, osim onih koje svojom odlukom dopusti Savjet. Registar članova smatra se tajnom. Temeljni organizacijski oblik je podružnica, koja može biti općinska i gradska. Iznimno, prema odredbama spomenutog Statuta, gradske podružnice mogu biti oblik povezivanja i organiziranja na području više jedinica lokalne samouprave, o čemu odluku donosi Savjet.

Također, postoji i Zajednica podružnica kao oblik povezivanja i organiziranja na području koji predstavlja društvenu cjelinu. Stranka ima 15 gradskih (od kojih su deset i Zajednice podružnica), te 26 općinskih podružnica. ili ukupno 60 organizacijskih jedinica.

Najviše tijelo Stranke je Sabor, koji čine članovi Savjeta, članovi Garantnog odbora, te fiducijari izabrani na skupštinama podružnica čiji se broj određuje odlukom Savjeta. Sabor se održava najmanje jednom u dvije godine, a saziva ga Predsjedništvo. Obavezno se saziva nakon parlamentarnih izbora radi analize izbornih rezultata i izjašnjavanje o predsjedništvu. Sabor donosi programsku deklaraciju, Statut, bira i razrješava Predsjednika i pet potpredsjednika, te potvrđuje izbor članova predsjedništva i Garantnog odbora. Savjet je najviše tijelo Stranke između dva saziva Sabora i čine ga Predsjedništvo, predsjednici podružnica, te predsjednici zajednica podružnica. Donosi opće akte i odluke, imenuje i razrješava glavnog tajnika i zamjenika glavnog tajnika, usvaja financijski plan i završni račun.

Predsjedništvo je izvršno političko tijelo Stranke. Rukovodi i izvršava odluke Sabora i Savjeta, predlaže kandidate za parlamentarne, županijske, gradske i općinske izbore, imenuje i razrješava tajnike, a čine ga Predsjednik, pet potpredsjednika, glavni tajnik, članovi predsjedništva izabrani na skupštinama zajednica podružnica, te potvrđeni na Saboru. Također članovi su župan i Predsjednik skupštine Istarske županije, ako su članovi Stranke.

Prema odredbama članka 39. Statuta, Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, rukovodi između sjednica predsjedništva, saziva Predsjedništvo, usklađuje i potiče rad tijela, te obavlja druge poslove za koje ga ovlasti Savjet ili Predsjedništvo.

Tajništvo je izvršno tijelo koje čine glavni tajnik, zamjenik glavnog tajnika i četiri do osam tajnika. Provodi politiku te podnosi prijedlog tijelima o svim pitanjima, upravlja imovinom, donosi propise iz područja radnih odnosa, odluku o članarini, te drugo. Glavi tajnik sudjeluje u pripremi i radu tijela, te osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete.

Garantni odbor nadzorno je tijelo Stranke. Sastoji se od članova koje izabere skupština zajednica podružnica, koji između sebe biraju Predsjednika. Nadzire materijalno-financijsko poslovanje te podnosi izvješće Savjetu za svaku kalendarsku godinu, donose konačne odluke na žalbe unutar Stranke, te odlučuju o usklađenosti svih odluka sa Statutom Stranke. Izbor čelnništva i predsjedništva Stranke, Garantnog odbora, Savjeta te tajništva obavlja se tajnim glasovanjem. Mandat tijela je četiri godine.

Članovi kluba zastupnika i vijećnika mogu biti i nezavisni kandidati, ali Predsjednik kluba treba biti član Stranke.

Koncem 1997. donesen je Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu ureda Stranke. U veljači 2008. donesen je Pravilnik o registru članova. Određena su prava uvida u registar koja imaju članovi nadležnih tijela Stranke na pojedinim razinama, koji su dužni jednom godišnje izvršiti provjeru i ispravak podataka.

Predsjednik Stranke je Ivan Jakovčić, a glavni tajnik u 2007, bio je Emil Soldatić, a od 1. travnja te u vremenu obavljanja revizije Tedi Chiavalon. Na temelju Statuta i odluke predsjedništva za financijsko i pravno poslovanje Stranke odgovoran je glavni tajnik.

3. RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE I PLANIRANJE

Stranka kao neprofitna organizacija bila je obvezna za 2007. voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija. Od 1. siječnja 2008. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija donesene u siječnju 2008.

3.1. Financijski plan i program rada

Godišnji prijedlog financijskog plana donio je Savjet stranke 4. travnja 2007. Navedeni dokument prema obrazloženju Stranke usklađen je s programskom deklaracijom Stranke.

Planirani su prihodi u iznosu 5.795.003,00 kn, rashodi 5.630.800,00 kn te višak prihoda u iznosu 164.203,00 kn. Ostvareni rashodi za investicije u iznosu 165.501,00 kn nisu planirani.

Planirani rashodi iznosili su 5.630.800,00 kn i odnosili su se na usluge u iznosu 3.346.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 1.180.000,00 kn, materijalne rashode u iznosu 640.000,00 kn, nematerijalne troškove u iznosu 434.800,00 kn, te druge troškove u iznosu 30.000,00 kn. Za pokriće navedenih rashoda, planirani su prihodi u ukupnom iznosu 5.795.003,00 kn, od čega prihodi iz Državnog proračuna u iznosu 2.600.000,00 kn, prihodi iz gradskih proračuna u iznosu 1.600.000,00 kn, prihodi iz županijskog proračuna u iznosu 400.000,00 kn, prihodi iz općinskih proračuna u iznosu 300.000,00 kn, te članarine u iznosu 65.000,00 kn. Izvještaj o izvršenju financijskog plana Stranke za 2007. usvojio je u ožujku 2008. Savjet stranke.

Prema odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, financijska sredstva politička stranka može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i Statutom političke stranke.

S obzirom da su programska deklaracija i Statut Stranke temeljni dokumenti koji određuju dugoročno usmjerenje i djelokrug rada Stranke, Državni ured za reviziju predlaže pored financijskog plana donošenje i godišnjeg programa rada s opisom glavnih aktivnosti i potrebnih sredstava, te izvore financiranja što bi omogućilo učinkovito upravljanje i kontrolu nad financijskim sredstvima.

3.2. Poslovne knjige

Stranka kao neprofitna organizacija primjenjuje fondovsko računovodstvo. Obavlja djelatnost radi koje je osnovana, a poslovne promjene evidentiraju se putem fonda redovne i kapitalne djelatnosti.

Knjigovodstvene usluge obavlja knjigovodstveni ured na temelju zaključenog ugovora. Ustrojene su sljedeće poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga, te pomoćne knjige. Od pomoćnih knjiga vode se knjiga blagajne, knjiga osnovnih sredstava i knjiga ulaznih računa.

U 2007. vođena je evidencija putnih radnih listova za dva od tri službena automobila, a mjesečna evidencija potrošnje goriva nije vođena. Vodi se evidencija putnih naloga.

Odredbama članka 6. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisane su pomoćne poslovne knjige i druge analitičke evidencije koje neprofitne organizacije moraju voditi, ukoliko iz njihovih poslovnih knjiga nije moguća kontrola i praćenje izvršenih rashoda.

Državni ured za reviziju nalaže vođenje pomoćne knjige evidencije putnih listova i korištenja službenih vozila, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Rashodi za druge nadoknade zaposlenima izvršeni su u iznosu 5.179,00 kn. Rashodi su se odnosili na ugostiteljske usluge, račune za prehrambene artikle te troškove goriva. Navedeni rashodi te pojedini drugi rashodi promidžbe nisu evidentirani u skladu s odredbama Pravilnika i Uredbe.

Također, prema odredbama članka 2. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, unos svih podataka u poslovne knjige temelji se na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava jest pisani dokaz o nastalom poslovnom događaju, a služi kao podloga za unošenje podataka u poslovne knjige i kontrolu poslovanja. Sadržaj knjigovodstvene isprave treba biti takav da nedvojbeno i istinito predstavlja poslovni događaj, te da sadrži sve podatke potrebne za unos u poslovne knjige.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih događaja na temelju uredne i vjerodostojne dokumentacije, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Prije unosa u poslovne knjige druge knjigovodstvene isprave ovjerene su od opunomoćenih i ovlaštenih osoba. Opunomoćene osobe određene su za kontrolu dokumentacije za obračun i isplatu plaća, tromjesečne izvještaje, te ovjeru ulaznih računa, putnih naloga i ovjeravanje ugovora o djelu do 10.000,00 kn. Određeno je pet osoba koje (po dvoje zajedno) su ovlaštene za potpisivanje naloga kod poslovne banke

Stanje novčanih sredstava na žiro računu i u blagajni iskazano u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima odgovara stanju na računima prema izvještajima poslovnih banaka i stanju u blagajni, te stanju utvrđenom popisom imovine i obveza.

Knjiga blagajne je poslovna knjiga u koju se kronološkim redom unose podaci o izvršenim gotovinskim uplatama i isplatama, te treba sadržavati najmanje: redni broj, datum i broj knjigovodstvene isprave, opis i uplaćeni ili isplaćeni iznos. Iznosi na uplatnicama i isplatnicama odgovaraju iznosima u blagajničkim izvještajima.

Uplatnice i isplatnice ovjerene su od blagajnika, ali nisu ovjerene od odgovorne osobe. Gotovinske uplate i isplate su dokumentirane, ali priloženi dokumenti nisu formalno kontrolirani.

Odredbama članaka 4. i 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama, te da zakonski predstavnik ili osoba koju on ovlasti, jamči da je isprava istinita i da realno prikazuje poslovnu promjenu, odnosno transakciju.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih događaja, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Zaključivanje blagajne obavljalo se mjesečno, a u pojedinim slučajevima i nakon četiri mjeseca.

Državni ured za reviziju predlaže sastavljanje blagajničkih izvještaja dnevno ili tjedno ovisno o prometu.

Putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: datum izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrhu putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, pečat, obračun troškova, likvidaciju obračuna, te izvješće s puta. Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali rashodi i to osobito: računi za utrošeno gorivo ako se putuje osobnim automobilom, računi za cestarine, preslike ili potvrde putnih karata, računi za smještaj i drugo. Revizijom je utvrđeno da uz putne naloge u pojedinim slučajevima nisu sastavljena izvješća o obavljenom službenom putovanju

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati rashode za službena putovanja na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata i Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija), političke stranke su obvezne voditi evidenciju i izdati potvrde o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija).

Stranka je dostavljala potvrde, osigurala podatke o primljenim članarinama u poslovnim knjigama, ali ne i pojedinačna potraživanja od članova Stranke. Odredbama članka 8. Statuta Stranke određeno je da član Stranke ima prava i obveze da redovno plaća članarinu i druge oblike materijalne potpore.

Državni ured za reviziju predlaže analizirati i utvrditi potraživanja za članarine od članova Stranke u skladu s odredbama Statuta Stranke.

O primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) sastavljene su potvrde koje su tijekom obavljanja revizije (svibanj 2008.) dostavljene pravnim osobama na koje se odnose.

Potvrdu o primitku dobrovoljnog priloga (donacije) političke stranke upućuju poštom uplatitelju/davatelju dobrovoljnog priloga (donacije) najkasnije u roku od 15 dana od primitka dobrovoljnog priloga (donacije). Evidencije o primljenim članarinama su ustrojene.

Državni ured za reviziju nalaže kod izdavanja potvrda za donacije postupanje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata i Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija).

3.3. Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih financijskih kontrola osigurava upravljanje financijskim sredstvima i drugom imovinom u skladu s načelima dobrog gospodarenja: zakonito, ekonomično i učinkovito, te povećava odgovornost osoba koje raspolažu imovinom Stranke. Prije unosa u poslovne knjige blagajnički izvještaji nisu ovjereni su od opunomoćenih i ovlaštenih osoba. Opunomoćene osobe određene su za kontrolu dokumentacije za obračun i isplatu plaća, tromjesečne izvještaje, te ovjeru ulaznih računa, putnih naloga i ovjeravanje ugovora o djelu do 10.000,00 kn. Određeno je pet osoba koje (po dvoje zajedno) su ovlaštene za potpisivanje naloga kod poslovne banke. Odredbama članka 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se prije unosa u poslovne knjige, knjigovodstvena isprava mora kontrolirati. Kontrolu isprave obavlja osoba ovlaštena za kontrolu istinitosti svake pojedine vrste knjigovodstvene isprave. Knjigovodstvena isprava koje je kontrolirana mora biti takva da neutralna stručna osoba koja nije sudjelovala u poslovnom događaju može iz isprave nedvojbeno zaključiti i bez ikakve sumnje saznati prirodu poslovne promjene.

Šifre kupca i dobavljača s opisom, šifre organizacijske jedinice s opisom, šifre mjesta troška s opisom, te šifre projekta s opisom nisu međusobno povezane te dnevnik i glavna knjiga ne omogućuju kvalitetni ažurni pregled što bi informatički sustav trebao omogućiti.

S obzirom na važnost unutarnjih kontrola, te značajna financijska sredstva Državni ured za reviziju predlaže uspostaviti učinkovitiji informatički sustav što će povećati razinu sustava unutarnjih kontrola.

Državni ured za reviziju nalaže prije unosa u poslovne knjige kontrolirati knjigovodstvene isprave na način da neutralna stručna osoba koja nije sudjelovala u poslovnom događaju može iz isprave nedvojbeno zaključiti i bez ikakve sumnje saznati prirodu poslovne promjene, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

3.4. Financijski izvještaji

Financijski izvještaji (bilanca stanja, račun prihoda i rashoda, te bilješke uz financijske izvještaje) Stranke za 2007. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku. Prema obrazloženju Stranke zbog naknadno dostavljenog ugovora o sponzorstvu u naravi u iznosu 68.097,00 kn, ispravljeni financijski izvještaji dostavljeni su 7. ožujka 2008. u Državnom uredu za reviziju, a Ministarstvu financija- poreznoj upravi dostavljeni su 14. travnja 2008.

U bilješkama za 2007. navedena je kratka analiza prihoda i rashoda, te obrazloženje o pokriću manjka prihoda u iznosu 514.453,00 kn viškom prihoda prenesenim iz prethodnih godina. Također, u bilješkama je navedeno stanje fonda po godinama od 1997. kada je negativno stanje iznosilo 800.078,00 kn.

Financijske izvještaje za 2007. usvojio je Savjet stranke tijekom ožujka 2008.

Prema odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, politička stranka je dužna javno prikazati porijeklo i način utroška sredstava prikupljenih tijekom protekle kalendarske godine, te objaviti završni račun i financijske izvještaje na web stranici. Završni račun i financijski izvještaji su dokumenti u kojima se detaljno navode izvori prihoda, podaci o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije), te podaci o namjeni, odnosno aktivnostima za koje su sredstva utrošena. Završni račun i financijski izvještaji objavljeni su na web stranicama Stranke. Podaci objavljeni na web stranici odgovaraju podacima iskazanim u financijskim izvještajima i poslovnim knjigama. Podaci o pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije), nisu objavljeni na web stranici Stranke.

Prema odredbama članka 31. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, svaka politička Stranka koja je istakla liste za izbor zastupnika u Sabor, dužna je do početka izborne promidžbe objaviti okvirne podatke o visini i izvoru vlastitih sredstava koje namjerava utrošiti za izbornu promidžbu. Na web stranici Stranke objavljeni su okvirni podaci o vlastitim sredstvima koja se planiraju utrošiti za financiranje predizborne promidžbe. Stranka je planirala utrošiti 2.000.000,00 za financiranje troškova izborne promidžbe.

Državni ured za reviziju nalaže objavu podataka o pravnim osobama, koje su dale dobrovoljne priloge (donacije) u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata.

- Bilanca

U bilanci je iskazana vrijednost ukupne imovine, te obveza i izvora financiranja sa stanjem na dan 31. prosinca 2007. u iznosu 1.324.106,00 kn. Aktiva se sastoji od dugotrajne i kratkotrajne imovine, a pasiva od kratkoročnih obveza i izvora financiranja. Vrijednost dugotrajne imovine u iznosu 512.644,00 kn, odnosi se na nematerijalnu imovinu u iznosu 7.930,00 kn, materijalnu imovinu u iznosu 361.651,00 kn, te kratkotrajnu imovinu u iznosu 811.461,00 kn. Vrijednost kratkotrajne imovine, odnosi se na potraživanja u iznosu 4.854,00 kn, te novac u banci i blagajni u iznosu 806.607,00 kn.

Kratkoročne obveze u iznosu 211.167,00 kn, odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu 113.577,00 kn, zaposlenima u iznosu 61.061,00 kn i obveze za poreze i doprinose u iznosu 36.529,00 kn. Izvori financiranja u iznosu 1.112.939,00 kn, odnose se na izvore financiranja od osnivača u iznosu 510.004,00 kn, te stanje fonda u iznosu 602.935,00 kn. Početkom 2007. stanje fonda iznosilo je 1.117.388,00 kn. Nakon umanjenja za manjak prihoda tekuće godine u iznosu 514.453,00 kn stanje fonda koncem 2007. iskazano je u iznosu 602.935,00 kn.

- Račun prihoda i rashoda

U računu prihoda i rashoda za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2006. prihodi su iskazani u iznosu 5.026.602,00 kn, rashodi u iznosu 5.541.055,00 kn, te manjak prihoda tekuće godine u iznosu 514.453,00 kn.

Na web stranici Stranke objavljen je račun prihoda i rashoda iz kojeg je vidljiva struktura prihoda i rashoda, popis pravnih i fizičkih osoba koje su dale dobrovoljne priloge (donacije), te okvirni podaci o visini i izvoru vlastitih sredstava koje je Stranka planirala utrošiti za izbornu promidžbu.

3.5. Popis imovine i obveza

Popis imovine i obveza propisan je odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija. Neprofitne organizacije su dužne popisati imovinu i obveze na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Povjerenstvo za popis osniva zakonski predstavnik, koji na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista odlučuje o manjkovima, viškovima, otpisu i rashodovanju imovine.

Odluka o godišnjem popisu i osnivanju povjerenstva za popis donesena je u prosincu 2006. Popisom su obuhvaćena novčana sredstva na računima i u blagajnama, potraživanja i obveze, te dugotrajna materijalna imovina.

Zakonski predstavnik je 20. prosinca 2007. donio odluku o godišnjem popisu i imenovanju povjerenstva za popis sa stanjem na dan 31. prosinca 2007. Povjerenstvo je obavilo popis imovine i obveza, te 31. prosinca 2007. sastavilo zapisnik o rezultatima obavljenog popisa, te predložilo nakon provedenog uviđaja rashod telefona, računala i telefaksa zbog dotrajalosti opreme u iznosu 25.532,00 kn. U skladu s odredbom članka 33. Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija zakonski predstavnik je 31. ožujka 2007. donio odluku o rashodovanju navedene opreme. Stanje imovine i obveza iskazano u poslovnim knjigama odgovara stanju utvrđeno popisom.

3.6. Potraživanja i obveze

Potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2006. iskazana su u iznosu 4.854,00 kn, Odnosila su se na potraživanja od zaposlenika u iznosu 3.600,00 kn, te od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za povrat plaće zaposlenika na bolovanju u iznosu 1.254,00 kn.

Tijekom 2007. Stranka je evidentirala prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Evidencija o obvezi uplate pojedinih jedinica lokalne i područne (regionalne) uprave nije ustrojena.

U veljači 2008. glavni tajnik Stranke zatražio je od jedinica lokalne i područne (regionalne) uprave i samouprave odluke vijeća o rasporedu sredstava za financiranje političkih stranaka.

Sredstva iz državnog proračuna raspoređuju se političkim strankama prema odredbama članka 7. do 13. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, a sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave raspoređuju se političkim strankama prema istim kriterijima kao i sredstva iz državnog proračuna.

Državni ured za reviziju nalaže postupanje u skladu s odredbama članka 7. do 13. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, kojima je propisano da se sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave raspoređuju političkim strankama prema istim kriterijima kao i sredstva iz državnog proračuna.

Potraživanja od zaposlenika odnosila su se na odobrene beskamratne zajmove zaposlenicima Stranke na temelju odluke glavnog tajnika Stranke.

Obveze na dan 31. prosinca 2007. iznosile su 211.167,00 kn, a podmirene su u tijeku obavljanja revizije (svibanj 2008.).

4. NOVČANA SREDSTVA

U 2007. poslovanje Stranke obavljalo se preko žiro računa otvorenog kod poslovne banke na kojim su novčana sredstva na dan 31. prosinca 2007. iznosila 797.132,00 kn.

Novčana Sredstva u blagajni iznosila su 9.475,00 kn. Ukupna novčana sredstva koncem 2007. iznosila su 806.607,00 kn.

Poslovanje s gotovim novcem evidentirano je u knjizi blagajne. Stranka je organizirana po Zajednicama podružnica. Blagajnički izvještaji zaključuju se mjesečno, ili četveromjesečno, te dostavljaju u središnjicu Stranke.

Uplate u blagajnu odnosile se na uplate novaca sa žiro računa za potrebe blagajne. Isplate iz kunske blagajne odnosile se na naknade troškova prijevoza za korištenje privatnog automobila u službene svrhe, službena putovanja, te druge materijalne troškove. Ustrojena je evidencija putnih naloga. Blagajnički izvještaji, uplatnice i isplatnice ne sadrže sve propisane elemente. Iznosi na uplatnicama i isplatnicama odgovaraju iznosima u blagajničkim izvještajima. Blagajnički izvještaji nisu potpisani od zakonskog predstavnika, odnosno druge osobe ovlaštene za potpis dokumenata.

Odredbama članka 4. i 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da se evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama, te da zakonski predstavnik ili osoba koju on ovlasti, jamči da je isprava istinita i da realno prikazuje poslovnu promjenu, odnosno transakciju.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Nadalje, Državni ured za reviziju predlaže sastavljanje blagajničkih izvještaja dnevno ili tjedno u dane kada je u blagajni nastao novčani promet.

5. PRIHODI

Planirani su prihodi u iznosu 5.795.003,00 kn, rashodi u iznosu 5.630.800,00 kn te višak prihoda u iznosu 164.203,00 kn. Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz proračuna u iznosu 4.828.262,00 kn, donacije u iznosu 118.097,00 kn, članarine u iznosu 61.300,00 kn te druge prihode u iznosu 18.039,00 kn.

U tablici broj 1 daje se pregled planiranih i ostvarenih prihoda za 2007.

Tablica broj 1

Pregled planiranih i ostvarenih prihoda za 2007.

u kn

Redni broj	Vrsta prihoda	Planirano	Ostvareno	Udjel u %
1	2	3	4	5
1.	Prihodi iz proračuna	4.900.000,00	4.828.262,00	96,1
2.	Prihodi od članarina	65.000,00	61.300,00	1,2
3.	Drugi prihodi	116.000,00	137.040,00	2,7
4.	Višak prihoda iz prethodnog razdoblja	714.003,00	0,00	0,00
Ukupno prihodi		5.795.003,00	5.026.602,00	100,0

Vrijednosno najznačajniji prihodi u iznosu 4.828.262,00 kn ostvareni su iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

5.1. Prihodi iz proračuna

Prihodi iz proračuna planirani su u iznosu 4.900.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 4.828.262,00 kn što čini 96,1% ukupnih prihoda.

Sredstva iz državnog proračuna raspoređuju se političkim strankama prema odredbama članka 7. do 13. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, kojima je propisano da sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka, koja se osiguravaju u državnom proračunu za iduću proračunsku godinu iznose 0,056% sredstava tekućih rashoda proračuna iz prethodne godine.

Sredstva se raspoređuju političkim strankama koje imaju najmanje jednog zastupnika u Hrvatskom saboru.

Sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave raspoređuju se političkim strankama prema istim kriterijima kao i sredstva iz državnog proračuna.

Odbor za Ustav, poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donosi odluku o raspoređivanju sredstava iz državnog proračuna za svaku godinu, kojom utvrđuje jednaki iznos sredstava za svakog zastupnika u Hrvatskom saboru, tako da pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerno broju njihovih zastupnika. Za svakog izabranog zastupnika manje zastupljenog spola, političkim strankama pripada i pravo na naknadu u visini 10,0% iznosa predviđenog po svakom zastupniku.

Odredbama članka 32. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, određeno je da parlamentarne političke stranke, predlagatelji neovisnih lista, nezavisni zastupnici i zastupnici nacionalnih manjina koji su imali zastupnike u Hrvatskom saboru na dan isteka njegova mandata ili raspuštanje u mandatu prije održavanja izbora, a koji sudjeluju na izborima, imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u jednogodišnjem iznosu određenom za godinu u kojoj se provode izbori, prema zakonu kojim se uređuje financiranje političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata.

Prihodi iz državnog proračuna iznosili su 2.988.597,00 kn. Iz proračuna gradova i općina s područja Istarske županije (svi gradovi i 19 općina) doznačeno je 1.671.467,00 kn, te gradova i općina sa područja Primorsko-goranske županije 168.302,00 kn.

Stranka u 2007. nije vodila evidencije za sve gradove i općine koji su obveznici uplate prihoda iz proračuna, prema odlukama gradskih i općinskih vijeća, te nije poduzimala sve mjere naplate, osim prema usmenom obrazloženju, putem telefonskih poziva. Pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju zaključaka vijeća, donijele su odluku o oslobađanju od obveze uplate sredstava za rad političkih stranaka uz obrazloženje da su vijećnici volonteri koji rade bez naknade, a pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su obrazložile da nemaju dostatna sredstava za rad političkih stranaka. Tijekom 2008. Stranka je ustrojila evidenciju obveznika uplate sredstava po županijama, gradovima i općina na temelju odluka skupština i vijeća spomenutih jedinica.

Državni ured za reviziju nalaže naplatu prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata.

5.2. Prihodi od članarina

Prihodi od članarina planirani su u iznosu 65.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 61.300,00 kn. Odnose se na dobrovoljne uplate članova u iznosu 53.400,00 kn na žiro račun, te uplate putem blagajne u iznosu 7.900,00 kn. Članarina je za članove iznosila 100,00 kn, a za dužnosnike 1.100,00 kn. Stranka je izdavala potvrde o primitku članarina. Iz poslovnih knjiga nisu vidljivi podaci o ukupnom iznosu zaduženja, te iznosu duga ukupno za sve članove i za pojedinog člana Stranke.

Državni ured za reviziju predlaže uz jedinstveni registar članova, voditi registar članova po pojedinim kategorijama obveznika uplate članarine, te pribaviti podatke o obračunanoj i raspoređenoj članarini. Također, predlaže analizirati i utvrditi potraživanja za članarine od članova Stranke.

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata i Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija), političke stranke su obvezne voditi evidenciju i izdati potvrde o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija).

Stranka je dostavljala potvrde i osigurala podatke o primljenim članarinama u poslovnim knjigama. Evidencije o primljenim članarinama su ustrojene.

5.3. Drugi prihodi

Drugi prihodi planirani su u iznosu 116.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 137.040,00 kn. Ostvareni su od donacija u iznosu 118.097,00 kn, kamata po tekućem računu poslovne banke u iznosu 15.867,00 kn, naknada šteta u iznosu 2.953,00 kn, te drugih izvanrednih prihoda 123,00 kn.

Donacije su od trgovačkih društava obavljene u novcu u iznosu 50.000,00 kn, te u naravi u iznosu 68.097,00 kn. Fizičke osobe nisu obavljale donacije Stranci. U rujnu 2007. zaključen je ugovor o mogućnosti donacije u naravi u iznosu do 200.000,00 kn u razdoblju do konca 2007.

Donacija je obavljena u iznosu 68.097,00 kn, od čega se donacija u iznosu 48.184,00 kn, odnosila na uređaje i opremu, a donacija u iznosu 19.913,00 kn na telekomunikacijske usluge.

Odredbama članka 4. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, propisano je da ukupan iznos donacije fizičke osobe političkoj stranci ne smije u kalendarskoj godini prelaziti iznos 90.000,00 kn, a pravne osobe 1.000.000,00 kn.

Uplate donacija evidentirane su u poslovnim knjigama prema uplatama pravnih osoba. O primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) sastavljene su potvrde koje su tijekom obavljanja revizije (svibanj 2008.) dostavljene pravnim osobama na koje se odnose. Prema odredbama članka 7. Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija) potvrdu o primitku dobrovoljnog priloga (donacije) političke stranke upućuju poštom uplatitelju/davatelju dobrovoljnog priloga (donacije) najkasnije u roku od 15 dana od primitka dobrovoljnog priloga (donacije). U vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2008.), potvrde o dobrovoljnim priložima (donacijama) dostavljene su trgovačkim društvima koji su donirali Stranku.

Državni ured za reviziju nalaže kod izdavanja potvrda za donacije postupanje u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija).

6. RASHODI

Rashodi Stranke planirani su u iznosu 5.795.003,00 kn, a izvršeni su u iznosu 5.541.055,00 kn.

U tablici broj 2 daje se pregled planiranih i izvršenih rashoda za 2007.

Tablica broj 2

Pregled planiranih i izvršenih rashoda za 2007.

u kn

Redni broj	Vrsta rashoda	Planirano	Izvršeno	Udjel u %
1	2	3	4	5
1.	Materijalni rashodi	640.000,00	638.037,00	11,5
2.	Rashodi za usluge	3.346.000,00	3.248.720,00	58,6
3.	Rashodi za zaposlene	1.180.000,00	1.108.329,00	20,0
4.	Rashodi poslovanja	434.800,00	356.902,00	6,5
5.	Rashodi za investicije	0,00	165.501,00	3,0
6.	Drugi rashodi	30.000,00	23.566,00	0,4
Ukupno rashodi		5.630.800,00	5.541.055,00	100,0

Vrijednosno najznačajniji rashodi, odnosili su se na rashode za usluge u iznosu 3.248.720,00 kn ili 58,6%, rashode za zaposlene u iznosu 1.108.329,00 kn ili 20,0%, te materijalne rashode u iznosu 638.037,00 kn ili 11,5%. Svi drugi rashodi iznosili su 545.969,00 kn i čine 9,9% ukupno izvršenih rashoda.

6.1. Materijalni rashodi

Materijalni rashodi planirani su u iznosu 640.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 638.037,00 kn. U ukupnim rashodima sudjeluju s 11,5%. Odnosili su se na rashode za utrošeni materijal u iznosu 499.451,00 kn, energiju u iznosu 106.367,00 kn, rezervne dijelovi i servis službenih vozila u iznosu 16.347,00 kn, te sitan inventar u iznosu 15.872,00 kn.

U okviru rashoda za materijal u iznosu 499.451,00 kn, evidentirani su rashodi za materijala za promidžbu u iznosu 446.968,00 kn, uredski materijal u iznosu 31.465,00 kn, te drugi rashodi za materijal u iznosu 21.018,00 kn.

U okviru rashoda za energiju u iznosu 106.367,00, evidentirani su rashodi za benzin u iznosu 49.499,00 kn, električnu energiju u iznosu 28.533,00, plin u iznosu 22.263,00 kn, te drugi rashodi za energiju u iznosu 6.072,00 kn.

Tijekom 2007. korištena su tri službena vozila. Tijekom 2007. Stranka nije vodila evidenciju o potrošnji goriva pojedinačno za svako službeno vozilo, a podaci iskazani u poslovnim knjigama ne omogućavaju kontrolu i praćenje navedenih rashoda. Za dva od tri službena vozila sastavljeni su putni nalozi i vođene evidencije putnih naloga.

Odredbama članka 6. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisane su pomoćne poslovne knjige i druge analitičke evidencije koje neprofitne organizacije moraju voditi, ukoliko iz njihovih poslovnih knjiga nije moguća kontrola i praćenje izvršenih rashoda.

Državni ured za reviziju nalaže vođenje pomoćne knjige evidencije putnih radnih listova i korištenja službenih vozila, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Rashodi za materijal za promidžbu iznosili su 446.968,00 kn, a odnosili su se na razne tiskane letke, suvenire, majice, CD, kemijske olovke, podloške za olovke, blokove, vrećice, privjeske raznih oblika, stolnjake, knjižice, auto-posjetnice, cvijeće i cvjetne aranžmane, balone, plastične tanjure, te drugi promotivni materijal. Prema obrazloženju Stranke 411.960,00 kn ili 92,2% navedenih rashoda odnosilo se na parlamentarne izbore, a razlika se odnosila na redovne aktivnosti Stranke kao što su obljetnica, Sabor Stranke, prigodne svečanosti (Valentinovo, Dan žena i drugo) te izbore za mjesne odbore. Rashodi za uredski materijal iznosili su 31.465,00 kn i odnosili su se na aktivnosti vezane uz rad ureda u podružnicama Stranke.

6.2. Rashodi za usluge

Rashodi za usluge planirani su u iznosu 3.346.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 3.248.720,00 kn. Odnosili su se na usluge promidžbe u iznosu 2.299.247,00 kn, intelektualne usluge u iznosu 484.612,00 kn, prijevozne usluge u iznosu 190.911,00 kn, usluge najma u iznosu 135.554,00 kn, usluge održavanja u iznosu 66.352,00 kn, druge usluge 58.205,00 kn, komunalne usluge 9.168,00 kn, te grafičke usluge 4.671,00 kn.

U tablici broj 3 daje se pregled rashoda za usluge u 2007.

Tablica broj 3

Pregled rashoda za usluge u 2007.

kn

Redni broj	Vrsta usluge	Izvršeni rashodi	Udjel u %
1	2	3	4
1.	Telekomunikacijske usluge	132.714,00	4,1
2.	Poštanske usluge	42.372,00	1,3
3.	Prijevozne usluge	15.824,00	0,5
4.	Usluge održavanja	66.352,00	2,0
5.	Unajmljivanje opreme, prostora i dvorana	135.555,00	4,2
6.	Usluge reklame i propagande za redovne aktivnosti	55.120,00	1,7
7.	Troškovi izbora za mjesne odbore	38.863,00	1,2
8.	Druge usluge promidžbe	203.347,00	6,3
9.	Oglašavanje u medijima i usluge emitiranja spotova	1.003.601,00	30,9
10.	Izrada plakata i plakatiranje	521.248,00	16,0
11.	Trošak nabave novina	6.782,00	0,2
12.	Troškovi organiziranja manifestacija	470.286,00	14,5
13.	Bruto naknade za autorske honorare	371.326,00	11,4
14.	Bruto naknade po ugovoru o djelu	22.381,00	0,7
15.	Usluge student servisa	90.904,00	2,8
16.	Komunalne usluge	9.168,00	0,3
17.	Grafičke usluge s priznatim pretprezom	4.671,00	0,1
18.	Usluge vođenja knjigovodstva	54.717,00	1,7
19.	Druge usluge	3.489,00	0,1
Ukupno		3.248.720,00	100,0

- Rashodi za usluge promidžbe

Rashodi za usluge promidžbe iskazani su u iznosu 2.299.247,00 kn. Odnosili su se na usluge oglašavanja u medijima i usluge emitiranja spotova u iznosu 1.003.601,00 kn ili 43,3%, izradu plakata i usluge plakatiranja u iznosu 521.248,00 kn ili 22,5%, troškove organiziranja manifestacija u iznosu 470.286,00 kn ili 20,3%, druge usluge promidžbe u iznosu 203.347,00 kn ili 8,8%, troškove izbora za mjesne odbore u iznosu 38.863,00 kn ili 2,4%, usluge reklame i propagande u iznosu 55.120,00 kn ili 2,4% i troškove nabave novina u iznosu 6.782,00 kn ili 0,3% ukupnih usluga promidžbe.

S trgovačkim društvom zaključen je ugovor kojim je određeno da će navedeno društvo na temelju pisanih narudžbenica obaviti za Stranku usluge zakupa medijskog prostora (oglašavanja u medijima i usluge emitiranja spotova) uz određene količinske rabate za medije. U ugovoru nije navedena vrijednost usluga. Zakup medijskog prostora navedeno trgovačko društvo obavilo je kod Glasa Istre, Novog lista, La voce del Popolo, IRMA/Eurostar, IRMA/Labin, IRMA/zona, IRMA/Rovinj, IRMA/Arena, Radio Istra, Radio Pula, Radio Centar, R1, Radio Rijeka, Radio Maestral, Radio Giardini, Kanal Ri, Istra Metro Express, Radio Trsat, Radio 052, Radio Jadranka, Radio Poreč, Rijeka News, TV Nit. Prema obrazloženju Stranke, zakup medijskog prostora ugovoren je zato što su s trgovačkim društvom ostvareni bolji uvjeti oglašavanja. Navedeno trgovačko društvo ostvaruje rabat prema ugovorenoj količini odnosno vrijednosti, koji Stranka ne bi ostvarila kod izravnog ugovaranja. U dokumentaciji Stranke nema pisanih narudžbenica. Navedeno trgovačko društvo ispostavilo je račune u ukupnom iznosu 826.530,00 kn u kojima je obračunan količinski rabat prema zaključenom ugovoru. Drugo trgovačko društvo ispostavilo je račune u iznosu 476.015,00 kn prema zaključenim ugovorima. Drugi dobavljači ispostavili su račune za usluge, ali ugovori nisu bili zaključeni. Računi su ovjereni od strane odgovorne osobe. Revizijskim postupcima je utvrđeno da je najveći dio roba, radova i usluga nabavljen izravno od dobavljača, bez narudžbenica ili ugovora. Dobavljači su ispostavljali računa. S obzirom da pri nabavi roba i usluga nisu izdavane narudžbenice, nije moguće izvršiti usporedbu između naručenih i stvarno isporučenih roba i usluga.

Državni ured za reviziju predlaže nabavu roba i usluga na temelju narudžbenica ili ugovora. Navedenim postupanjem osigurala bi se mogućnost kontrole i praćenja nabave roba i usluga od dobavljača, te planiranje dinamike i količina koje se nabavljaju Također predlaže se zaključivanje ugovora s dobavljačima sa svim bitnim elementima.

U skladu s odredbama članka 31. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, Stranka je na web stranici objavila podatke o planiranim okvirnim rashodima za izbornu promidžbu u iznosu 2.000.000,00 kn. Ukupni rashodi za parlamentarne izbore 2007. iznosili su 2.690.749,00 kn ili za 690.741,00 kn više od planiranih. Od toga su rashodi u iznosu 216.512,00 evidentirani u poslovnim knjigama u 2008.

- Intelektualne i osobne usluge

Rashodi za intelektualne i osobne usluge izvršeni su u iznosu 413.148,00 kn. Odnose se na bruto naknade za autorske honorare u iznosu 371.326,00 kn, bruto naknade prema ugovoru o djelu u iznosu 22.381,00 kn i usluge student servisa u iznosu 19.441,00 kn .

Rashodi za usluge prema ugovorima o djelu izvršeni su u iznosu 22.381,10 kn. Rashodi za autorske honorare izvršeni su u iznosu 371.326,00 kn. Odnose se na rashode prema ugovorima o obavljanju poslova organiziranja glazbenih nastupa u cilju promocije Stranke, rashode prema ugovorima zaključenim s profesorima za ispitivanje javnog mnijenja, te rashode prema ugovorima na izradi odgovarajućih privjesaka. U skladu s odredbama Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o porezu na dohodak obračunani su i plaćeni porezi i doprinosi iz drugog dohotka.

Rashodi za usluge studentskog servisa iznosili su 90.904,00 kn. Odnose se na usluge vezane uz parlamentarne izbore i usluge redovnog godišnjeg anketiranja građana.

Na naknade za obavljene usluge obračunani su i plaćeni porezi i doprinosi u skladu s propisima.

- Usluge telefona, pošte i prijevoza

Rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza izvršeni su u iznosu 190.910,00 kn. Odnosile su se na usluge fiksnih telefona u iznosu 71.994,00 kn, usluge pokretnih telefona u iznosu 60.720,00 kn, poštarinu u iznosu 42.372,00 kn i prijevozne usluge u iznosu 15.824,00.

- Rashodi za druge usluge

Rashodi za druge usluge odnose se na usluge najma, održavanja, druge vanjske usluge, te komunalne i grafičke usluge u iznosu 273.950,00 kn. Usluge najma u iznosu 135.554,00 kn, odnose se na najamnine za korištenje poslovnog prostora u gradovima i općinama Istarske i Primorsko-goranske županije, te na najam dvorana i opreme.

Usluge održavanja u iznosu 66.352,00 kn, odnose se na usluge tekućeg održavanja u iznosu 44.854,00 kn, usluge čišćenja u iznosu 15.471,00 kn, tehničku zaštitu objekta 3.866,00 kn, te usluge investicijskog održavanja 2.161,00 kn.

U okviru rashoda za druge vanjske usluge u iznosu 58.205,00 kn, iskazani su rashodi za knjigovodstvene usluge i izradu završnog računa u iznosu 54.717,00 kn. Razlika u iznosu 3.488,00 kn, odnosi se na druge usluge. Komunalne usluge iznosile su 9.168,00 kn, te grafičke usluge 4.671,00 kn. Rashodi su evidentirani i kontrolirani od opunomoćene ovlaštene osobe prema Statutu i programu Stranke.

6.3. Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene planirani su u iznosu 1.180.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 1.108.329,00 kn. Odnose se na rashode za neto plaće u iznosu 671.825,00 kn, porez i prirez u iznosu 84.714,00 kn, te doprinose u iznosu 351.790,00 kn.

Sa zaposlenicima su zaključeni ugovori o radu. Tijekom 2007. plaće su obračunane u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu ureda Stranke iz 1997, Pravilnika o radu iz 2000., te odluke o vrednovanju radnih mjesta zaposlenika u uredu Stranke.

Prema odredbama članka 5. Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu ureda, određena je sistematizacija radnih mjesta. Određena su sljedeća radna mjesta: glavni tajnik, njegov zamjenik, osam tajnika, jedan samostalni referent i 13 administrativnih referenta.

Koncem 2007. Stranka je imala 13 zaposlenika. Od toga dvanaest je bilo zaposleno na neodređeno vrijeme, a jedan je zaposlen na određeno vrijeme do 1. rujna 2008. Zaposleni su bili glavni tajnik, dva tajnika, samostalni referent, te devet administrativnih referenata. U pogledu prava i dužnosti koja proizlaze iz radnih odnosa za zaposlene u uredu donesen je Pravilnik o radu, kojim se ovlašćuje glavni tajnik da donosi pojedinačne odluke o pravima i obvezama iz radnog odnosa. Odredbama Pravilnika određeno je zaključivanje ugovora o radu, radno vrijeme, odmori i dopusti, zdravlje i sigurnost na radu, plaće, dodaci na plaće i naknade, naknada štete, prestanak ugovora o radu, te ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa.

Odlukom o vrednovanju radnih mjesta određeno je za šest radnih mjesta kojima su određeni koeficijenti složenosti pojedinih skupina radnih mjesta u rasponu od 1,55 do 4,80.

Najniža isplaćena neto plaća u 2007. iznosila je 3.299,00 kn, a najviša 11.065,00 kn. Na isplaćene plaće i naknade za godišnji odmor obračunani su i plaćeni porezi i doprinosu te ustrojene evidencije u skladu s propisima.

6.4. Rashodi poslovanja

Rashodi poslovanja (nematerijalni rashodi) planirani su u iznosu 434.800,00 kn, a izvršeni su u iznosu 356.902,00 kn. Odnosili su se na usluge reprezentacije u iznosu 159.113,00 kn, naknade rashoda zaposlenima u iznosu 77.705,00 kn, doprinose i članarine u iznosu 59.490,00 kn, dnevnice za službena putovanja i putne rashode u iznosu 25.161,00 kn, premije osiguranja u iznosu 31.394,00 kn, bankarske naknade u iznosu 2.739,00 kn, te poreze koji ne ovise o dobitku 1.300,00 kn.

Rashodi za naknade zaposlenima izvršeni su u iznosu 77.705,00 kn. Od toga su rashodi za prigodne godišnje nagrade izvršeni u iznosu 38.600,00 kn. U skladu s Pravilnikom o radu donesene su odluke za isplatu regresa u iznosu 1.000,00 kn, jubilarnih nagrada u iznosu 1.500,00 kn, dara za dijete u iznosu 600,00 kn po djetetu, te božićnice u iznosu 1.500,00 kn. Prema odredbama Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o porezu na dohodak uplaćeni su porezi. Rashodi za prijevoz na posao i s posla iznosili su 33.926,00 kn i isplaćivali su se u visini stvarnih troškova dnevne karte mjesnog i međumjesnog javnog prijevoza.

Rashodi za druge nadoknade zaposlenima izvršeni su u iznosu 5.179,00 kn. Rashodi nisu evidentirani na pozicijama u skladu s odredbama Pravilnika i Uredbe. Rashodi u iznosu 2.179,00 kn odnosili su se na ugostiteljske usluge i nabavu proizvoda. rashoda u iznosu 3.000,00 kn, koji se između drugog bave distribucijom nafte i naftnih derivata, te ugostiteljske usluge.. Prema odredbama članaka 4. i 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da zakonski predstavnik ili osoba koju on ovlasti potpisom na ispravi jamči da je isprava istinita i da realno prikazuje poslovni događaj, te da se knjigovodstvena isprava mora kontrolirati prije unosa u poslovne knjige.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih događaja u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Rashodi za doprinose i članarine izvršeni su u iznosu 59.490,00 kn. Odnose se na članarine domaćim i ino udrugama u iznosu 55.897,00 kn (na godišnju članarinu u Europskoj liberalnoj demokratskoj reformatorskoj stranci (ELDR) odnosilo se 7.353 EUR), te administrativne pristojbe u iznosu 3.592,00 kn.

Rashodi za dnevnice za službena putovanja i putne rashode iznosili su 22.017,00 kn. Odnosili su se na dnevnice i putne troškove obračunane na temelju putnih naloga za službena putovanja u zemlji i inozemstvu u skladu s propisima.

Rashodi za premije osiguranja iznosili su 13.954,00 kn. Police su od 1999. do 2009. zaključene za osiguranje imovine od provalne krađe, loma strojeva, loma stakla požara. Također osigurana su od djelomičnih šteta sva računala.

6.5. Rashodi za investicije

Rashodi za investicije nisu planirani, a izvršeni su u iznosu 165.501,00 kn. Rashodi za investicije u iznosu 130.032,00 kn, odnosili su se na nabavu fotokopirnog stroja 26.973,00 kn, tri sklopiva panoa za scenu u iznosu 23.424,00 kn, uredski namještaj u iznosu 23.777,00 kn, 16 komada mobilnih telefona u iznosu 22.256,00 kn, osam komada modema u iznosu 15.928,00 kn, četiri telefon-telefaksa u iznosu 10.000,00 kn, te računala u iznosu 7.674,00 kn. Razlika u iznosu 35.469,00 kn, odnosi se na nabavku dva monitora, termo peć, auto radio, alarmnu centralu, DVD rekorder, pisač, dva pisača stroja, zidnu ploču, antenski sustav, dva bojlera po uredima, te drugu raznu opremu. Roba je nabavljena izravno od dobavljača, bez narudžbenica ili ugovora. Dobavljači su ispostavljali račune.

Državni ured za reviziju predlaže nabavu roba, radova i usluga na temelju narudžbenica ili ugovora. Navedenim postupanjem osigurala bi se mogućnost kontrole i praćenja nabave roba, radova i usluga od dobavljača, te planiranje dinamike i količina koje se nabavljaju

6.6. Drugi rashodi

Drugi rashodi planirani su u iznosu 30.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 23.530,00 kn. Od navedenih rashoda donacije su iznosile 21.700,00 kn, te rashodi za stručno obrazovanje 1.830,00 kn.

Donacije su isplaćene udrugama, oboljelim članovima stranke, obiteljima poginulih članova stranke, te vijećnicima drugih stranaka sa kojima Stranka surađuje na temelju odluke glavnog tajnika Stranke.

7. NALAZ

Računovodstveno poslovanje i planiranje

- 1.1. Stranka kao neprofitna organizacija bila je obvezna za 2007. voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija. Od 1. siječnja 2008. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija donesene u siječnju 2008.

Knjigovodstvene usluge obavljao je knjigovodstveni ured na temelju zaključenog ugovora. Ustrojene su sljedeće poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga, te pomoćne knjige. Od pomoćnih knjiga vode se knjiga blagajne, knjiga osnovnih sredstava i knjiga ulaznih računa. U 2007. vođena je evidencija putnih radnih listova za dva od tri službena automobila, a mjesečna evidencija potrošnje goriva nije vođena. Odredbama članka 6. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisane su pomoćne poslovne knjige i druge analitičke evidencije što ih neprofitne organizacije moraju voditi, ukoliko iz njihovih poslovnih knjiga nije moguća kontrola i praćenje izvršenih rashoda. Rashodi evidentirani kao druge nadoknade zaposlenima te usluge promidžbe nisu evidentirani na odgovarajućim pozicijama. Uplatnice i isplatnice kao knjigovodstvene isprave sastavljene u okviru blagajničkog poslovanja, ovjerene su od blagajnika, a nisu ovjerene od odgovorne osobe. Priloženi dokumenti nisu formalno kontrolirani. Odredbama članaka 4. i 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da zakonski predstavnik ili osoba koju on ovlasti potpisom na ispravi jamči da je isprava istinita i da realno prikazuje poslovni događaj, te da se knjigovodstvena isprava mora kontrolirati prije unosa u poslovne knjige. Također, prema odredbama članka 2. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, unos svih podataka u poslovne knjige temelji se na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava jest pisani dokaz o nastalom poslovnom događaju, a služi kao podloga za unošenje podataka u poslovne knjige i kontrolu poslovanja. Sadržaj knjigovodstvene isprave treba biti takav da nedvojbeno i istinito predstavlja poslovni događaj, te da sadrži sve podatke potrebne za unos u poslovne knjige. Zaključivanje blagajne obavljalo se mjesečno, a u pojedinim slučajevima i nakon četiri mjeseca. Uz putne naloge u pojedinim slučajevima nisu sastavljana izvješća o obavljenom službenom putovanju.

Prema odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija), političke stranke su obvezne voditi evidenciju i izdati potvrde o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Stranka je dostavljala potvrde nakon navedenog roka, osigurala podatke o primljenim članarinama u poslovnim knjigama, ali ne i evidencije o pojedinačnim potraživanjima od članova. Odredbama članka 8. Statuta Stranke, propisano je da član ima prava i obveze redovno plaćati članarinu i druge oblike materijalne potpore.

Prema odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, politička stranka je dužna javno prikazati porijeklo i način utroška sredstava prikupljenih tijekom protekle kalendarske godine, te objaviti završni račun i financijske izvještaje na web stranici.

Završni račun i financijski izvještaji su dokumenti u kojima se detaljno navode izvori prihoda, podaci o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije), te podaci o namjeni, odnosno aktivnostima za koje su sredstva utrošena. Završni račun i financijski izvještaji objavljeni su na web stranicama Stranke. Podaci su objavljeni na web stranici odgovaraju podacima iskazanim u financijskim izvještajima i poslovnim knjigama. Na web stranici Stranke objavljeni su okvirni podaci o vlastitim sredstvima koja se planiraju utrošiti za financiranje predizborne promidžbe. Stranka je planirala utrošiti 2.000.000,00 za financiranje troškova izborne promidžbe.

Prema odredbama članka 31. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, svaka politička Stranka koja je istakla liste za izbor zastupnika u Sabor, dužna je do početka izborne promidžbe objaviti okvirne podatke o visini i izvoru vlastitih sredstava koje namjerava utrošiti za izbornu promidžbu. Na web stranici Stranke objavljeni su okvirni podaci o vlastitim sredstvima koja se planiraju utrošiti za financiranje predizborne promidžbe. Stranka je planirala utrošiti 2.000.000,00 za financiranje troškova izborne promidžbe.

Državni ured za reviziju predlaže sastavljanje blagajničkih izvještaja dnevno ili tjedno na temelju obavljenih uplata u blagajnu i isplata. Također predlaže analizirati i utvrditi potraživanja za članarine od članova, u skladu s odredbama Statuta Stranke.

Državni ured za reviziju nalaže vođenje pomoćnih knjiga i evidentiranje poslovnih događaja u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, nalaže objavu podataka o pravnim osobama, koje su dale dobrovoljne priloge (donacije) u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata.

- 1.2. Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju uz obrazloženje da će blagajničke izvještaje zaključivati mjesečno zbog malog broja transakcija. Vezano na naplatu potraživanja od članarine poduzeti će jednake mjere potraživanja kao u prethodnom razdoblju. U potpunosti se prihvaća nalaz vezano na vođenje pomoćnih knjiga u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, uz napomenu da su u tijeku obavljanja revizije započeli sa primjenom. Vezano na postupanje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata Stranka smatra da su stavljanjem kompletnog izvješća sa kategoriziranim prihodima, gdje su i donacije bili uvjereni da postupaju prema navedenom Zakonu. Nadalje obrazlaže se kako ne postoji odredba iz koje se da nedvosmisleno iščitati da je obveza objave popisa pravnih osoba koje su dale dobrovoljne prihode. Iz navedenih razloga nije se uopće razmatrala takva mogućnost kada su se financijska izvješća sastavljala. U tijeku obavljanja revizije Stranka je objavila donatore, a tako će i u narednom razdoblju postupati.***

Sustav unutarnjih kontrola

- 2.1 Sustav unutarnjih financijskih kontrola osigurava upravljanje financijskim sredstvima i drugom imovinom u skladu s načelima dobrog gospodarenja: zakonito, ekonomično, učinkovito, te povećava odgovornost osoba koje raspolažu imovinom Stranke. Prije unosa u poslovne knjige blagajnički izvještaji nisu ovjereni od ovlaštenih osoba. Ovlaštene osobe određene su za kontrolu dokumentacije za obračun i isplatu plaća, tromjesečne izvještaje, te ovjeru ulaznih računa, putnih naloga i ugovora o djelu do 10.000,00 kn.

Određeno je pet osoba koje (po dvoje zajedno) su ovlaštene za potpisivanje naloga kod poslovne banke. Odredbama članka 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se prije unosa u poslovne knjige, knjigovodstvena isprava mora kontrolirati. Kontrolu obavlja osoba ovlaštena za kontrolu istinitosti svake pojedine vrste knjigovodstvenih isprava. Knjigovodstvena isprava koja je kontrolirana, mora biti takva da neutralna stručna osoba koja nije sudjelovala u poslovnom događaju može iz nje nedvojbeno zaključiti i bez ikakve sumnje saznati prirodu poslovne promjene.

Državni ured za reviziju predlaže uspostavu učinkovitijeg sustava unutarnjih kontrola.

2.2. *Prihvaća se prijedlog Državnog ureda za reviziju.*

Prihodi

- 3.1. Za 2007. planirani su prihodi u iznosu 5.795.003,00 kn, rashodi u iznosu 5.630.800,00 kn te višak prihoda u iznosu 164.203,00 kn. Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz proračuna u iznosu 4.828.262,00 kn, donacije u iznosu 118.097,00 kn, članarine u iznosu 61.300,00 kn te druge prihode u iznosu 18.039,00 kn.

Prihodi iz proračuna planirani su u iznosu 4.900.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 4.828.262,00 kn što čini 96,1% ukupnih prihoda. Odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu 2.988.597,00 kn i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 1.839.769,00 kn. Sredstva iz državnog proračuna raspoređuju se političkim strankama prema odredbama članka 7. do 13. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, kojima je propisano da sredstva za redovno godišnje financiranje političkih stranaka, koja se osiguravaju u državnom proračunu za iduću proračunsku godinu iznose 0,056% sredstava tekućih rashoda proračuna iz prethodne godine. Sredstva se raspoređuju političkim strankama koje imaju najmanje jednog zastupnika u Hrvatskom saboru.

Sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave raspoređuju se političkim strankama prema jednakim kriterijima kao i sredstva iz državnog proračuna.

Stranka u 2007. nije vodila evidencije za sve gradove i općine koji su obveznici uplate prihoda iz proračuna, prema odlukama gradskih i općinskih vijeća, te nije poduzimala mjere naplate, osim putem telefonskih poziva.

Pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju zaključaka vijeća, donijele su odluku o oslobađanju od obveze uplate sredstava za rad političkih stranaka uz obrazloženje da su vijećnici volonteri koji rade bez naknade, a pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su obrazložile da nemaju dostatna sredstava za financiranje rada političkih stranaka. Tijekom 2008. Stranka je ustrojila evidenciju obveznika uplate sredstava po županijama, gradovima i općinama na temelju odluka skupština i vijeća spomenutih jedinica.

Državni ured za reviziju nalaže naplatu prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata.

- 3.2. *Stranka prihvaća nalaz uz obrazloženje da pojedine lokalne i područne (regionalne) samouprave unatoč zahtjevima Stranke nisu dostavile Odluke o raspoređivanju sredstava. U tijeku 2008. poduzeti će mjere na naplati potraživanja uzimajući u obzir činjenicu da je politička osjetljivost otežavajući čimbenik.*

Rashodi

- 4.1. Za 2007. rashodi Stranke planirani su u iznosu 5.795.003,00 kn, a izvršeni su u iznosu 5.541.055,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi odnosili su se na rashode za usluge u iznosu 3.248.720,00 kn ili 58,6%, rashode za zaposlene u iznosu 1.108.329,00 kn ili 20,0%, te materijalne rashode u iznosu 638.037,00 kn ili 11,5%. Svi drugi rashodi iznosili su 545.969,00 kn i čine 9,9% ukupno izvršenih rashoda.

Rashodi za usluge planirani su u iznosu 3.346.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 3.248.720,00 kn. Odnose se na usluge promidžbe u iznosu 2.299.247,00 kn, intelektualne usluge u iznosu 484.612,00 kn, prijevozne usluge u iznosu 190.911,00 kn, usluge najma u iznosu 135.554,00 kn, usluge održavanja u iznosu 66.352,00 kn, druge usluge u iznosu 58.205,00 kn, komunalne usluge u iznosu 9.168,00 kn, te grafičke usluge u iznosu 4.671,00 kn.

Rashodi za materijal za promidžbu iznosili su 446.968,00 kn. Od toga se 411.960,00 kn ili 92,2% navedenih rashoda, odnosilo se na parlamentarne izbore, a razlika se odnosila na redovne aktivnosti Stranke. Rashodi za uredski materijal iznosili su 31.465,00 kn i odnosili su se na aktivnosti vezane uz rad ureda u Zajednicama podružnica Stranke.

Rashodi za usluge promidžbe izvršeni su u iznosu 2.299.247,00 kn. Odnose se na usluge oglašavanja u medijima i usluge emitiranja spotova u iznosu 1.003.601,00 kn ili 43,3%, izradu plakata i usluge plakatiranja u iznosu 521.248,00 kn ili 22,5%, troškove organiziranja manifestacija u iznosu 470.286,00 kn ili 20,3%, druge usluge promidžbe u iznosu 203.347,00 kn ili 8,8%, troškove izbora za mjesne odbore u iznosu 38.863,00 kn ili 2,4%, usluge reklame i propagande u iznosu 55.120,00 kn ili 2,4% i troškove nabave novina u iznosu 6.782,00 kn ili 0,3% ukupnih usluga promidžbe.

Usluge oglašavanja u medijima i usluge emitiranja spotova nabavljene su od dva dobavljača na temelju ugovora. Prema jednom ugovoru određeno je da će trgovačko društvo na temelju pisanih narudžbenica obaviti za Stranku usluge zakupa medijskog prostora (oglašavanja u medijima i usluge emitiranja spotova) uz odobrenje količinskog rabata. U ugovoru nije navedena vrijednost usluga.

Prema obrazloženju Stranke, zakup medijskog prostora ugovoren je jer trgovačko društvo ostvaruje rabat prema ugovorenoj količini odnosno vrijednosti, što Stranka ne bi ostvarila izravnim ugovaranjem. U dokumentaciji Stranke nema pisanih narudžbenica. Navedeno trgovačko društvo ispostavilo je račune za usluge u ukupnom iznosu 826.530,00 kn u kojima je obračunan količinski rabat prema zaključenom ugovoru. Drugo trgovačko društvo obavilo je usluge u iznosu 476.015,00 kn i ispostavilo račune u skladu s ugovorom.

Usluge od drugih dobavljača nabavljene su bez prethodno zaključenog ugovora. Za obavljene usluge dobavljači su ispostavili račune. Računi su ovjereni od strane odgovorne osobe. S obzirom da pri nabavi roba i usluga nisu izdavane narudžbenice, nije moguće izvršiti usporedbu između naručenih i stvarno isporučenih roba i usluga. Državni ured za reviziju predlaže nabavu roba i usluga na temelju narudžbenica ili ugovora.

Navedenim postupanjem osigurala bi se mogućnost kontrole i praćenja nabave roba i usluga od dobavljača, te planiranje dinamike i količina koje se nabavljaju. Također, predlaže se zaključivanje ugovora s dobavljačima.

4.2. Stranka prihvaća nalaz uz obrazloženje da će poduzeti mjere da sustavno narudžbenicama i ugovorima prati nabavu, uz obrazloženje da nije poštivana procedura jer je u tijeku predizborne kampanje bila izuzetna dinamika aktivnosti.

Tijekom 2007. Stranka je obavljala poslovanje u skladu s programom i Statutom. Prihodi za 2007. planirani su u iznosu 5.795.003,00 kn, a ostvareni su u iznosu 5.026.602,00 kn. Odnosili su se na prihode iz proračuna u iznosu 4.828.262,00 kn, članarine u iznosu 61.300,00 kn, te druge prihode u iznosu 137.040,00 kn. Rashodi Stranke planirani su u iznosu 5.630.800,00 kn, a izvršeni su u iznosu 5.541.055,00 kn. Izvršeni su za usluge u iznosu 3.248.720,00 kn, za zaposlene u iznosu 1.108.329,00 kn, te materijalne rashode u iznosu 638.037,00 kn. Svi drugi rashodi iznosili su u iznosu 545.969,00 kn.

Ostvarenim prihodima financirani su rashodi za redovno poslovanje Stranke, te za ostvarenje ciljeva utvrđenih programskom deklaracijom i Statutom. Revizijom uočene nepravilnosti i propusti koji se odnose na vođenje pomoćnih poslovnih knjiga i računovodstveno poslovanje, nisu značajnije utjecali na istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja.

II. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Istarskog demokratskog sabora (dalje u tekstu: Stranka) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija Ustrojene su sljedeće poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga, te pomoćne knjige. Od pomoćnih knjiga vode se knjiga blagajne, knjiga osnovnih sredstava i knjiga ulaznih računa. U 2007. vođena je evidencija putnih radnih listova za dva od tri službena automobila. Rashodi evidentirani kao druge nadoknade zaposlenima, te drugi rashodi promidžbe nisu evidentirani na odgovarajućim pozicijama u poslovnim knjigama. Uplatnice i isplatnice kao knjigovodstvene isprave sastavljene u okviru blagajničkog poslovanja, ovjerene su od blagajnika, ali nisu ovjerene od odgovorne osobe. Priloženi dokumenti nisu formalno kontrolirani. (točka 1.1. Nalaza)
  - Prihodi za 2007. planirani su u iznosu 5.795.003,00 kn, a ostvareni su u iznosu 5.026.602,00 kn. Ostvareni prihodi, odnose se na prihode iz proračuna u iznosu 4.828.262,00 kn, članarine 61.300,00 kn te druge prihode 137.040,00 kn. Prihodi iz proračuna odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu 2.988.597,00 kn i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne samouprave) u iznosu 1.839.769,00 kn. Stranka u 2007. nije vodila evidencije za pojedine gradova i općina koji su obveznici uplate prihoda iz proračuna prema odlukama gradskih i općinskih vijeća, te nije poduzimala sve mjere naplate. (točka 3.1. Nalaza)

Ovlašteni državni revizori:

Nediljka Rogošić, mr. sc.

Damir Ćus, dipl. oec.